

Motie Vreemd aan de orde van de dag

Motie: M1

Onderwerp: Inperken schade kostendelersnorm

De Raad van de gemeente Leiden, in vergadering bijeen op donderdag 10 maart 2016,

Constaterende dat:

- Mensen met een bijstandsuitkering die samenwonen met andere volwassenen sinds 2015 door de kostendelersnorm in de Participatiewet gekort worden op hun uitkering;
- Veel maatschappelijke organisaties inmiddels lokaal en landelijk aan de bel hebben getrokken over de negatieve financiële en maatschappelijke gevolgen van de kostendelersnorm¹;
- Ook Leidse organisaties als De Binnenvest, het Straatpastoraat en Stichting Jongeren in Nood grote problemen door de kostendelersnorm signaleren, zoals de groei van dakloosheid;²
- Staatssecretaris Klijnsma naar aanleiding van de zorgwekkende signalen een verzamelbrief aan gemeenten heeft gestuurd waarin de gemeenten de beleidsvrijheid wordt geboden om de kostendelersnorm niet op te leggen in schrijnende situaties en bij het bieden van tijdelijk onderdak aan vluchtelingen en dak- en thuislozen;³
- Gemeenten als Amsterdam en Den Haag reeds maatregelen hebben getroffen om de meest onwenselijke gevolgen van de kostendelersnorm te beperken en te voorkomen.⁴

Overwegende dat:

- De Participatiewet als doel heeft participatie van uitkeringsgerechtigden te stimuleren;
- Door de kostendelersnorm, met een gemiddelde korting van €350,- per maand, er in Leiden steeds meer mensen onder de armoedegrens (dreigen) terecht (te) komen;
- In tegenstelling tot het doel van de Participatiewet, de kostendelersnorm in veel gevallen participatie juist ontmoedigt of zelfs onmogelijk maakt, bijvoorbeeld als het gaat om belangrijke maatschappelijke zaken als mantelzorg en de opvang van dak- en thuislozen;
- Deze vormen van informele opvang en zorg juist cruciaal zijn voor zowel de participatie van uitkeringsgerechtigden als het beheersbaar houden van maatschappelijke zorgkosten (zo kost de opvang van een dakloze in de daklozenopvang de gemeente €40.000,-, per persoon per jaar, terwijl de kostendelersnorm gemiddeld slechts €4200,- per persoon per jaar oplevert);
- Het aantal daklozen in Leiden door de kostendelersnorm groeit, terwijl het aantal mensen die mantelzorg kunnen verlenen juist dreigt te verminderen;
- De kostendelersnorm tevens een reeks aan andere negatieve en kostbare maatschappelijke problemen met zich meebrengt, zoals schuldengroei, toename van het aantal spookburgers, groei van het aantal onzichtbare jongeren en de verergering van fysieke en psychische problemen.

¹ COMO-G4 & Werkplaats MO, *Brandbrief – door kostendelersnorm verder van huis*,
http://www.opvang.nl/files/Brandbrief-Kostendelersnorm_Werkplaats-MO_en_COMO-G4_20-10-2015_def--1.pdf

VNG, *Resultaat uitvraag praktijkervaringen kostendelersnorm*,
https://vng.nl/files/vng/20151124_resultaat_uitvraag_praktijkervaringen_kostendelersnorm.pdf

Groot MO/GGz Overleg, *Zwartboek gevolgen kostendelersnorm*:

<https://www.mezzo.nl/uploads/content/file/zwartboek.pdf>

² Bijvoorbeeld in het Leidsch Dagblad van 1 februari jl., *Op straat door de kostendelersnorm*.

³ Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, *Verzamelbrief gemeenten 2015-2*, p. 24-25.

⁴ Amsterdam: <https://www.amsterdam.nl/gemeente/college-van-individuele-paginas/arjan-vlieg/persberichten/persberichten-2015/amsterdam/>

Den Haag: <http://delenachterdeduinen.nl/maatregelen-tegen-financiele-problemen-als-gevolg-van-kostendelersnorm/>

Verzoekt het college:

- Mensen met een uitkering die tijdelijk een dak- of thuisloze opvangen te ontzien van de kostendelersnorm gedurende in ieder geval de eerste 6 maanden van opvang;⁵
- Mantelzorgers die tijdelijk inwonen bij zorgbehoevenden of hen tijdelijk in huis nemen maatwerk te bieden en de negatieve gevolgen die de kostendelersnorm voor mantelzorg(ers) kan hebben landelijk aan te kaarten;⁶
- De kostendelersnorm als instrument in te zetten om kwetsbare, onzichtbare jongeren in beeld te krijgen en te stimuleren naar werk/opleiding en tevens preventiemiddelen te benutten om jeugddakloosheid te voorkomen;
- De sociale wijkteams te scholen in de kostendelersnorm en deze teams in te zetten voor de signalering, begeleiding en doorverwijzing van schrijnende gevallen;
- Over de uitvoering van bovenstaande verzoeken aan de raad te rapporteren bij de kwartaalrapportages en evaluaties over de Participatiewet.

Ashley North (GroenLinks)

⁵ Gelijk aan de minimale opvangtermijn van een half jaar dat daklozenopvang *De Binnenvest* hanteert.

⁶ Bijvoorbeeld in samenwerking met de gemeente Den Haag, die hiertoe al eerder initiatieven heeft genomen.